

Skibslaget Sebbe Als · Augustenborg

KØLSVINET

Nr. 1

Januar 1992

OBS! Vikingeseminar OBS!

Som meddelt i sidste nr. af KØLSVINET afholdes der seminar i Ollerup 28. februar - 1. marts.

De, der er interesseret i deltagelse fra Sebbe Als bedes indbetale 175,- kr. på check eller kontant til :

Steen Graversen
Østerkobbøl 60
6440 Augustenborg

Senest 1. februar 1992

Vedrørende transport fra Fynshav, vil dette blive koordineret fra bestyrelsen og de enkelte vil få besked. Det kan oplyses at vi sejler med færgen fredag d. 28. februar kl. 16.00 og ankommer til Ollerup kl. ca. 17.50. Afgang fra Ollerup bliver søndag d. 1. marts kl. 15.33 med ankomst til Fynshav kl. 18.00.

Øvrige oplysninger - kontakt Steen Graversen på Tlf. 74472197

REDAKTIONEN

Steen Weile
Notmark 23
6440 Augustenborg
Tlf. (privat) : 74473176
Tlf. (arbejde) : 74883292

Ivan Lorenzen
Fjordparken 13
6440 Augustenborg
Tlf. (privat) : 74472263

Peter Møller
Parkgade 8
6440 Augustenborg
Tlf. (privat) : 74471078
Tlf. (arbejde) : 74883294

Flemming Rieck
Hyldebjerg 26
4330 Hvalsø
Tlf. (privat) : 42408581
Tlf. (arbejde) : 42356429

Arbejdsplan

Der vil være arbejde på nausten i henhold til nedenstående. Ny plan vil blive udsendt med næste nr.

Lørdag d. 18. januar, mødetid kl. 9⁰⁰.
Lørdag d. 1. februar, mødetid kl. 9⁰⁰.
Lørdag d. 15. februar, mødetid kl. 9⁰⁰.

Desuden vil der i det nye år blive arbejdet hver onsdag aften.

Mød op, der er arbejde (og hygge) til alle.

Steen

Ordinær generalforsamling, 3. januar 92.

---

1. Valg af dirigent.

Valget faldt på Wilford.

Kim Bartelt blev valgt som referent.

Indkomne fuldmagter :

Fuldmagt til Lis Heidtmann

fra Mogens Elmvang.

Fuldmagt til Torben Heidtmann

fra Peter Svendsen.

2. Formandsberetning.

Peter Møller startede med et minuts stilhed til ære for afdøde Chr. Jessen. Derefter blev årets begivenheder opsummeret. Forslag om nedsættelse af 25-års jubilæumsudvalg.

Status :	51 medlemmer i 91	(68 i 90)
	8 aspiranter i 91	(17 i 90)
	7 æresmedlemmer i 91	(8 i 90)
	16 støttemedlemmer i 91	(18 i 90)

Derudover er der kommet julehilsen på 100 DM fra H. J. Schmidt, Wedel, Tyskland.

Kommentarer til 2.

Viggo fra Århus takkede og undskyldte sin udeblivelse ved at sende en flaske Gammel Dansk.

Finn Lassen : Kommenterede de, efter hans mening, dystre tendenser i medlemstallene.

3. Driftsregnskab og status.

Ina Hach : Gennemgik regnskabet der blev udleveret to A4 sider til alle tilstedeværende, dateret 11.12.91.

Valgt til bestyrelsen blev :

Peter Møller (for 1 år)
Steen Weile
EXE
Niels Nielsen
Solveig Rasmussen
Steen Graversen

Valget gik under akklamation

7. Valg af revisor og suppleant.

Som revisor blev Wilford Hansen + Poul Bonde R.
genvalgt ensstemmingt.

8. Stående udvalg.

Kølsvinsredaktionen blev genvalgt
Festudvalget blev genvalgt
Jubi/info-udvalg blev sammensat af :

Carl Otto - formand
Palle Fløe
Peter Møller
Steen Weile
Kim Bartelt

9. Indkomne forslag. Ingen.

10. Eventuelt.

Carl Otto roste Kell H. indsats på arealet
foran Naust og foreslog sommertogt til Rygen
(200 sømil) og nævnte navnløs sponsor med 98%
mulighed.

Niels P. C. førte kritik af førsel af logbog.

Peter Møller - alle brugere af skibet kan
efter ønske få udleveret nøgle til Slotsalle.
Vi skal huske at Ulrik Grau's købmandsbutik
altid er "kontaktperson" på land.

Kommentarer.

Carl Otto beklagede at der var underskud i ølkassen.

Ina Hach forklarede at der ikke var underskud men restancer på 2.100 kr fra folk der kommer der dagligt ("jævnlige" (ref.)).

4. Budget for 92.

Ina Hach : Der er kun lavet budget for udgifter i 92 - ca. 35.000 (vedligeholdelse).
Peter Møller : Kontingenter for 92 - ca. 14.000 kr.

Arrangementer i 92 - Interscan, Danfoss, Havnefest.

Sansynligvis får vi 10% mindre tilskud fra kommunen p.g.a. folkeoplysningsudvalget.

EXE : Mente budgettet var for højt sat.

Steen Weile : Budgettet var bevist negativt.

Kell Hach : Reelt mangler vi 20.000 kr. der skal hentes i arrangementer + de små daglige ting.

Den generelle konklusion blev at vi skal være opmærksomme.

5. Kontingent og leje.

Der var enighed i at hæve kontingentet til 220 kr./110 kr. (på nær Peter Møller./-ref.)

Bestyrelsen fastsætter leje af skibet.

6. Valg til bestyrelsen.

Ina og Palle ønskede ikke genvalg.

1. suppleant - Niels P. Clausen
2. suppleant - Kurt Sørensen

EXE bifaldt turen til Rygen som et aktivt sejlsted. Et indhold i skibslaget.

Carl Otto pointerer at det eneste der kan gøre et medlemsskab attraktivt er mere sejl lads.

EXE fremlagde problemet med sommertogter ud i det blå contra kommercielle, gennemarrangerede "Dublin"-togter.

Dirigenten roste Kell H. + Ina for årets indsats.

Tilstede var : 20 stemmeberettigede + 2 fuldmagter
2 aspiranter uden stemmeret

Referent : Kim Bartelt
Dirigent : Wilford
Tid : ca. 2 timer

Steen

Generalforsamlingen

Det er en utrolig svær opgave at være referent ved en generalforsamling idet man ikke blot skal følge med og skrive alt det der bliver sagt ned, samtidig med at man også selv skal være med i det der foregår. Det sker derfor at enkelte ting ikke kommer helt tydeligt med.

Generalforsamlingen gav lejlighed for alle medlemmer dels til at indgive forslag samt give sin mening til kende. Der var ingen forslag indkommet, men der var mange der fik givet deres mening til kende, både positivt og negativt/konstruktivt og disse ting har den nye bestyrelse taget til sig og vil bruge i den kommende periode.

Der var god ro og orden under hele generalforsamlingen der, vist nok, forløb til alles tilfredshed.

Formandens beretning blev godkendt. H. J. Schmidt, der som nævnt har givet 100 DM, er en, der gennem flere år har været interesseret i vikingetiden, han har været oppe og se skibet og skal opfattes som et støttemedlem, han har iøvrigt selv bygget et skib.

Viggos' Gl. dansk skyldes vist en lidt dårlig samvittighed idet han havde lovet et indlæg til Kølsvinet om en tur - det kommer nok.

Vedr. regnskabet er det på generalforsamlingen besluttet at det ligger åbent for alle medlemmer, men ikke udsendes. Her er imidlertid nøgletallene.

Beholdninger.

11.12.1990.....44.972,39 kr.
11.12.1991.....50.952,25 kr.

Umiddelbart ser det godt ud, men som det fremgår andetsteds er der stramninger forskellige steder, så vi ikke fremover kan forvente at få så meget ind som hidtil.

Arskontingentet er justeret iht. nedenstående :

Medlemmer.....fra 200,- kr. til 220,- kr.
Aspiranter.....fra 100,- kr. til 110,- kr.
Støttemedlemmer.....fra 100,- kr. til 110,- kr.

Stående udvalg.

Kølsvinsredaktionen fremgår af dette blad.
Festudvalget består af : Ulrik Grau og Torben Heidtmann.
Jubi/info-udvalg dækker over et udvalg der skal arbejde med skriftlige udgivelser især i forbindelse med jubilæet i 1994.

Der blev rejst kritik af logbogføringen for sæssonen. Denne er berettiget og vil omgående blive taget op til revision i bestyrelsen der inden sejlsæssonen vil udsende nyt revideret sejlreglement.

Formandsberetning 1991

Nu har vi "overstået" vor 23. sæsson. Når jeg siger overstået, så er det fordi vi på trods af alt, har nået endnu mere end vi kunne forudse for 1 år siden. Men før vi går videre vil jeg gerne bede om 1 minuts stilhed og bede jer rejse jer op idet vi i 1991 har mistet et æresmedlem, Christian Jessen, der har været af stor betydning for Sebbe's bygning, æret være hans minde.

Når vi ser tilbage på 1991 må vi som sagt konstatere at vi har nået en masse. Her skal nævnes nogle eksempler :

- * Romregatta i Flensborg, vor 2. deltagelse.
Resultat : skildpadden for anden gang + 1 dørhåndtag + 1 måtte.
- * Deltaget i Frederikssund vikingespils 40 års jubilæum.
- * Sejlet sommertogt i Roskilde Fjord området.
- * Sejlet træningssejls med Helges (ny vrage V kopi) besætning.
- * Deltaget i Helges søsætning.

Herudover har vi haft en del aktiviteter med vore traditio- nelle partnere Interscan + Danfoss samt sejlet/roet med en del skoler/spejdere. Flere af disse aktiviteter har været med begge skibe på grund af deltagerantallet.

Når vi har 1991 som emne må vi heller ikke glemme at vi var hovedkraften i at få Havnefesten i Augustenborg til at fortsætte og endda med et godt resultat. I det hele taget har 1991 været et godt økonomisk år. Ina kommer tilbage til dette.

I 1991 har vi udover at kløve en del træ vi fik af Johan Dau (vor "husvært") gjort noget for sikkerheden

- * Ottar har fået nyt sejl
- * Vi har anskaffet en VHF radio til Sebbe
- * Redningsveste suppleret op og repareret

Vi har desuden låvet en ny mast idet den gamle var udtjent.

Som omtalt sidste år har vi fået en ny Folkeoplysningslov pr. 1/1 -91. Vi har som den eneste forening i kommunen indsendt et budget for 1992 ifølge et møde i foråret. Resultatet blev et brev der ikke giver os noget svar - så der må være tale om et "Folke-forvirrings-udvalg".

Som noget fra 91 må det også nævnes at vi, bl.a. ved Carl Otto's hjælp, fik Piet van Deurs forklaret noget om hvor der findes rigtige vikingskibe med over 20 års erfaring.

For øvrigt skal nævnes at vi nu har fået et virkelig godt samarbejde med "Roskilde" først og fremmest med Tina, Max og Flemming, men også alle andre.

Så til 1992.

Vi har mange forespørgsler :

- * Vikingeseminar
- * Irland
- * Hamborg
- * Bremerhafen
- * Alborg
- * Lübeck
- * Slesvig

Desuden planlægning og gennemførelse af Havnefest 92.

og under evt. vil Carl Otto fortælle om noget han er ved at arbejde på.

Vi må således konstatere at vi stadig er efterspurgte.

For 92 har vi også planlagt at gennemføre følgende (stort som Småt) :

- * Udskiftning af brændeovn
- * VHF kursus
- * Dørk udbedres på Sebbe og Ottar
(ifølge forlydender er Kell Hach i fuld gang)
- * Ny hale til Sebbe

Derudover vil jeg under stående udvalg foreslå at vi nedsætter et udvalg med det formål at få lavet en jubilæumsbog til 25 året i 1994 samt en ny "infofolder" i flere sprog.

- Som et led i den fortsatte forøgelse af sikkerheden vil der i kombination med VHF-kursus og daglige regler blive indført logbogstvang for begge skibe også ved mindre ture i form af en ny "mini logbog". Revideret sejlreglement vil blive udsendt med Kølsvinet.

-Efter i flere år at have haft problemer med at få betalt kontingent vil bestyrelsen fra 92 nægte sejllads hvis kontingent ikke er betalt inden sejlsæssonen (med mindre speciel aftale foreligger).

Lidt statistik :

11 bestyrelsesmøder	(12 i 90)
51 medlemmer	(68 i 90)
8 aspiranter	(17 i 90)
7 æresmedlemmer	(8 i 90)
16 støttemedlemmer	(18 i 90)

Selvom det ligner en massiv tilbagegang har det været de mere passive der er gået ud medens der er kommet nye aktive kræfter til her fra området.

Til sidst vil jeg slutte af med at takke Johan Dau for godt værtsskab samt tak til alle jer der har gjort et godt stykke arbejde i 91.

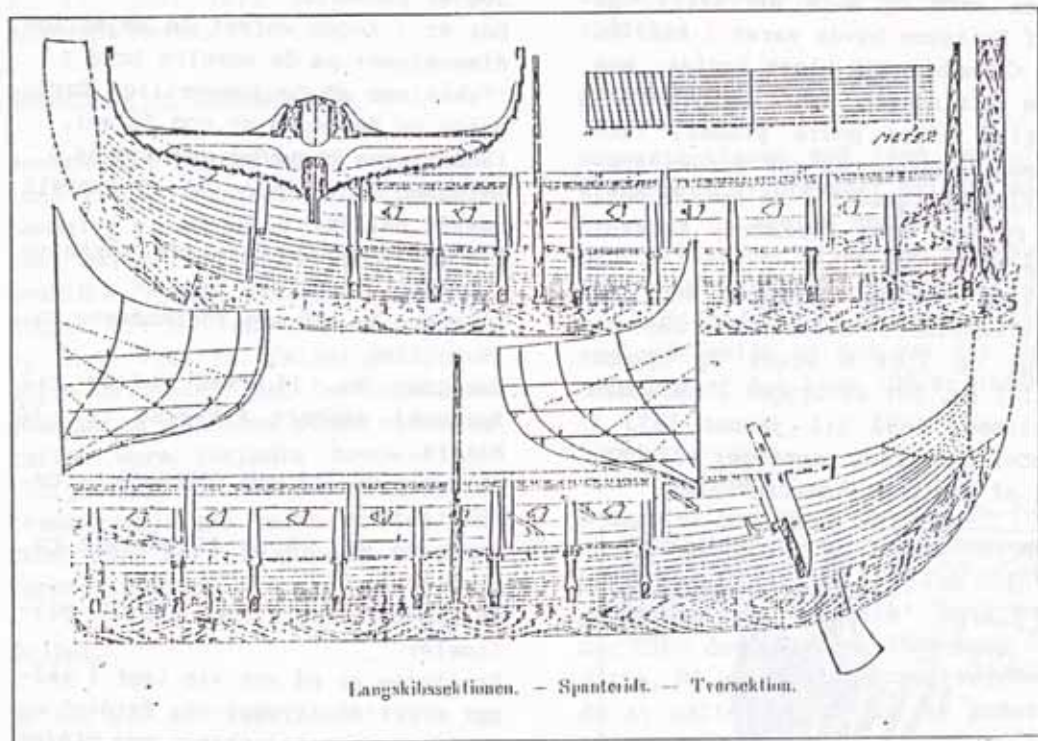
Peter Møller

Rejsen til Amerika

I august efterlyste jeg informationer om det norske vikingskib der sejlede til Amerika i 1893. Denne efterlysning har givet resultat fra 2 sider.

Jeg modtog først nogle informationer fra Max Vinner og fik samtidig at vide at denne tur er velkendt, tak Max.

Her et par dage før jul modtog jeg så fra Harald, en kammerat i Norge, kopier af uddrag fra bogen der er skrevet i 1895 og kun findes i et eksemplar i det norske biblioteksvæsen. Jeg må sige at det var interessant læsning, både om bygningen og om sejladsen. Jeg vil her forsøge at referere nogle af de mest interessante dele fra bogen.

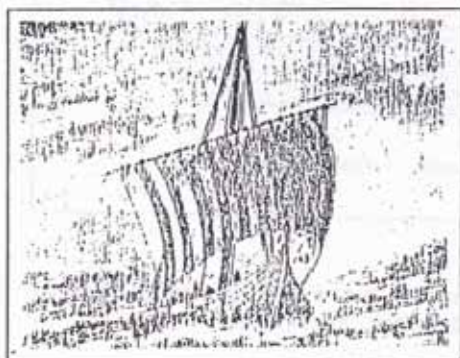

Referat af bogen "Vikingefærd" der er en illustreret beskrivelse af "Vikings" rejse i 1893 af Magnus Andersen.

Skibet og bygningen.

Magnus Andersen var manden bag idéen til bygningen af skibet samt turen over Atlanten. Han var samtidig skipper på turen. Baggrunden for idéen findes i hans egen forklaring der lyder. "Da jeg en søndag morgen 1889 læste i min avis at en Verdensudstilling sansynligvis ville blive afholdt i USA i 1892, fik jeg den idé at en kopi af et vikingeskib skulle sejles over. Da jeg tænkte nærmere over dette fandt jeg idéen mere og mere attraktiv. At Leif Eriksson havde været i Amerika før Columbus var klart bevist, men ikke almindelig kendt, hverken i Amerika eller andre steder, ikke engang i Norge. Nu var der en fantastisk mulighed til at sprede dette ry for vore forfædre, hvorfor ikke gribe den?".

"Viking" er en nøjagtig kopi af Gokstadskibet. Skibet er 23,9 m langt og 5,04 m bredt og bygget helt i eg. Det er bygget i perioden september 1892 til januar 1893 i Sandefjord efter tegninger udarbejdet af marinens konstruktører.

Kølen blev importeret fra Amerika og havde færdig dimensionen 56 fod lang, 16 tommer høj og 8 tommer bred. Det øvrige træ kom fra Norge. Kølsvinet som var det andet store stykke træ der skulle skaffes stod på en mark. Dimension på den del af træet der skulle anvendes var 16 fod lang, 42 tommer i toppen og 5 fod i diameter i bunden, vægten var ca. 4 tons. Det tog 3 mand en dag, at rodhugge træet der var omkring 300 år gammelt.

Der er i bogen anført de nøjagtige dimensioner på de enkelte bord :

"Tykkelsen af de forskellige Bordgange og Relingen er som følger.

(Numeringen begynder ved Kjølen.)

Bordgang No. 1-9 og 11-13 overalt ca. 26 Millim.

Bordgang No. 10 største tykkelse ca. 45 Millim.

Bordgang No. 10 ved Yderenderne ca. 25 Millim.

Bordgang No. 14 (med Huller til Aarerne) største tykkelse ca. 32 Millim.

Bordgang No. 14 ved Yderenderne ca. 25 Millim.

Bordgang No. 15 og 16 overalt ca. 16 Millim.

Relingen overalt ca. 110x70 Millimeter."

Spanterne er på ret vis lagt i skibet efter at skroget var færdigt og kun fastgjort til skibet med vidjer der var surret til de 7 nederste bord.

Bygningen af skibet kostede 12.000 kr.

Skibsbyggeren der hed Carlsen og kom fra Horten havde tidligere lavet 3 "store" modeller af Gokstadskibet, en til Kjøbenhavn, en til Minneapolis og en til Madrid. Hvor store var disse "store" modeller og eksisterer de stadig? Søsætningen og navngivningen fandt sted 4. februar 1893.

Turens varighed.

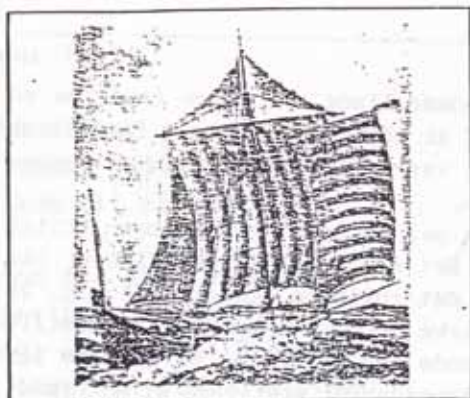
Selve turen startede søndag d. 1. maj 1893 fra Bergen og sluttede i New Londons Havn kl. 17.00 tirsdag d. 13. juni 1893 efter 44 dage alene på havet.

Besætning og forkundskab.

Besætningen bestod af 12 personer. Idag vil vi nok betegne turen som temmelig dumdristig eller vovet idet skibet var det første vikingeskib i "nyere" vikingetid der var bygget til så krævende en sejlads og det var selvfølgelig bygget udfra de, indtil da, fundne vikingeskibe og uden den store viden og rutine vore forfædre havde, samtidig havde de ikke været ude på træningssejllads inden de tog afsted idet de var spændte på især rorets funktion.

Sejlet.

Sejlet var et traditionelt rød- og hvidstribet råsejl med overrå og bonetter til at øge sejlarealet med i let vejr. I tillæg til råsejlet havde man en fog og på turen øgede

man desuden sejlarealet ved dels at rigge et topsejl til dels eksta sidesejl.

Kommunikation.

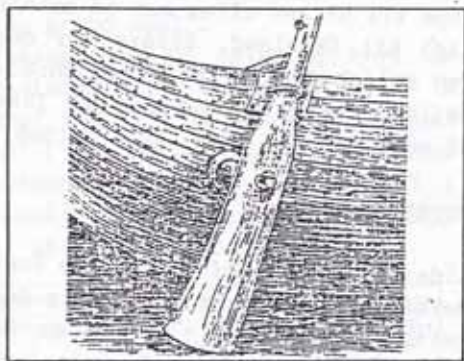
Kommunikationen med land bestod i afsendelse af brevdUER hvilket mislykkedes da duerne endten kom tilbage til skibet eller som en enkelt fløj til Skotland. Ellers var der kun muligheden for at praje, forbi-sejlende skibe og dem var der ikke så mange af for knap 100 år siden.

Roret.

Sideroret var en af de ting de funderede mest over og havde ikke den helt store tillid til det da de medbragte et "moderne" agterror. Der blev dog på turen ikke brug for dette. På et tidspunkt overvejede de at sætte det på for at sammenligne de to rortyper, men de lod være da dette ville efterlade mærker og folk da kunne tro at de kun havde det rigtige ror på til prome-

nadesejllads. På turen fandt de ud af at sideroret var helt fantastisk og var vældig overraskede over dette.

8. maj skriver de i logbogen, citat " Det meget omtvistede Sideror har i det forløbne Etmaal vist sig, at virke omtrent ligesaa tilfredsstillende for Styrbords Halser som for Bagbords. Af vigtighed er det imidlertid, at det for disse Halser trænges aldeles tot i Stropen, saaledes at det kan ligge saa kompakt som muligt til den paa Ydersiden for Øiemedet anbragte runde Klamp. Det maa nemlig staa i en lidt Skraa Vinkel med Diametralplanen; altsaa med den nedre Ende lidt indover mod Kjølen".

Farten.

Det der kan overraske os idag er den målte sejlhastighed idet de skriver om 11 knob hvilket vi jo idag med vores kendskab og erfaringer med vore skibe ikke anser

for noget særligt når vi tager i betragtning hvor de sejlede. Selvfølgelig drejede det sig om et bredt skib der var lastet med proviant til 12 personer i temmelig lang tid - embalagen var jo af praktiske årsager heller ikke letvægts som idag.

Turen.

Vejrmæssigt bød turen på lidt af hvert og det var til tider en barsk fornøjelse med både storm og regn og selvom der midtskibs var opsat teltdug skal der ikke megen fantasi til at forestille sig hvad de var igennem på de 44 døgn. På første del af turen var kokken ved at "stå af" idet han havde meget store problemer med at få primussen til at brænde i det hårde vejr, endnu en ting de ikke havde afprøvet før turen.

Skibet.

Skibet blev foræret til byen Chicago hvor det blev stillet op i en park og har siden stået der uden at nogen har gjort noget særligt ved det. Inden for den sidste tid skulle man dog være blevet klar over at skibet rummer en historie og så vidt vides bliver der nu opført en bygning til det.

Notmark, december 1991

Steen

Referat fra bestyrelsesmøde d. 9. januar 1992

1. Bestyrelsen konstituerede sig, se bagsiden.
2. Der blev nedsat et udvalg der skal komme med forslag til revision af sejlreglementet. Dette kom til at bestå af Steen og Steen.
3. Arbejdsplaner. Vi bebeholder planerne fra sidste Kølsvin idet der vil udkomme et nyt inden perioden udløber.
4. Arbejdsopgaver. På første arbejdsdag, lørdag d. 18 januar gennemgår vi skibe og bygninger og laver en plan over hvad der skal laves. Der vil så blive sat en sjakbejs på de enkelte opgaver.
5. Arrangementer 1992. Der er ikke kommet konkrete resultater på de forespørgsler der foreligger.
6. Vikingeseminaret i Ollerup. Steen Graversen forestår kooordinationen.
7. T-shirt og busseronner. Ivan tager sig af dette.
8. Vikingetøj. Der blev nedsat et udvalg bestående af : Ivan, Wilford, Niels og Steen Weile.
9. VHF kursus. Vil blive afholdt i februar. Torben og Steen Graversen kommer med forslag til ny krudtkasse samt kasse til VHF.
10. Nedenstående er optaget som medlemmer :
Nils W. Jensen
Finn Krogh Jørgensen
Stig Hansen
Velkommen i skibslaget.
11. Kontingentindbetaling vil blive udsendt i februar med sidste rettidige indbetaling i marts.
12. Niels gør rent i Slotsalle'.
Steen Graversen måler op til ny brændeovn.
Der skal laves ny kontrakt med J. Dau, Peter tager sig af dette.

Steen

Bestyrelsen for SEBBE ALS

Peter Møller Parkgade 8 6440 Augustenborg	: Formand	Ulrik Grau Stavensbølgade 19 6440 Augustenborg	
Tlf. (privat)	: 74471078	Tlf. (privat)	: 74472585
Tlf. (arbejde)	: 74883294	Tlf. (Arbejde)	:
Steen Weile Notmark 23 6440 Augustenborg	: Næstformand	Steen Graversen Østerkobbøl 60 6440 Augustenborg	: Materiale- forvalter
Tlf. (privat)	: 74473176	Tlf. (privat)	: 74472197
Tlf. (arbejde)	: 74883292		
Solvej Rasmussen Flensborg Landevej 10 6400 Sønderborg	: Kasserer	Erik Jørgensen Løngang 22 III 6400 Sønderborg	
Tlf. (privat)	: 74489468	Tlf. (privat)	: 74432716
Tlf. (arbejde)	:		
Ivan Lorenzen Fjordparken 13 6440 Augustenborg	: Sekretær	Niels Nielsen Østerkobbøl 8 6440 Augustenborg	
Tlf. (privat)	: 74472263	Tlf. (privat)	: 74471994
TLF. (arbejde)	: 74415284	Tlf. (arbejde)	: 74884537
Torben Heidtmann Kløvermarken 89 6440 Augustenborg	: Materiale- forvalter	Svend E. Sørensen Bakken 15, Fynshav 6440 Augustenborg	: Kommunen
Tlf. (privat)	: 74472378	Tlf. (privat)	: 74474814
		Tlf. (arbejde)	: 74474114